

FOLKETINGETS EU-OPLYSNING

Christiansborg
1240 København K
telefon 3337 3337
euopl@folketinget.dk
www.eu-oplysningen.dk

NR. 3

NOVEMBER 2014

Kilde: Europa-Kommissionen

KOMMISSIONEN HISTORISK

Forløberen for den nuværende Kommission hed "Den Høje Myndighed" og blev etableret tilbage i 1952 samtidig med Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, der senere skulle blive til det EU, vi kender i dag. At seks stater afgav suveræniteten til et overstatsligt organ, gjorde samarbejdet meget mere forpligtende end andre internationale organisationer.

HVOR MANGE KOMMISSÆRER?

Dengang der var færre medlemslande i EU, havde de store lande to kommissærer hver. I forbindelse med den store østudvidelse i 2004 blev det besluttet, at hvert land skulle udpege én kommissær. Lissabontraktaten skulle oprindeligt have reduceret antallet af kommissærer, så EU's medlemslande skulle skiftes til at beklæde kommissærposter. Dette mødte dog modstand især i Irland, som først godkendte Lissabontraktaten, efter at denne bestemmelse var blevet ændret.

Europa-Kommissionen

Nye initiativer og gennemførelse af EU's politik

Europa-Kommissionen – eller bare Kommissionen – er en af de vigtigste institutioner i EU. Kommissionens arbejdsområder strækker sig fra handels-, industri-, social- og arbejdsmarkedspolitik til landbrug, miljø, energi, regionaludvikling og udviklingssamarbejde. Hovedparten af Kommissionen har hjemsted i Bruxelles, men den har også kontorer andre steder. Kommissionen er arbejdsplads for ca. 24.500 ansatte.

Kommissionens opgaver

Kommissionen tager initiativ til ny lovgivning i EU og sørger for, at den bliver ført ud i livet efter vedtagelsen.

Forslag

Kommissionen spiller en helt central rolle i EU's lovgivningsproces. Kommissionen har nemlig med få undtagelser eneret til at fremsætte forslag til nye direktiver og forordninger. Når Kommissionen således har søsat et initiativ, er det Europa-Parlamentet og Ministerrådets opgave at forhandle sig frem til en vedtagelse.

Implementering

Når et forslag er blevet vedtaget, kommer Kommissionen igen på banen. Det er nemlig Kommissionens opgave at være traktatens vogter og forvalte lovstoffet i EU og kontrollere, at medlemslandene overholder deres forpligtelser.

Hvis et medlemsland bryder reglerne, kan Kommissionen rejse en sag mod landet ved EU-Domstolen. Inden for konkurrenceområdet kan Kommissionen udstede bøder til virksomheder, der ikke overholder konkurrencereglerne i EU.

Kommissionen har også det overordnede ansvar for forvaltningen af EU's budget og for at holde øje med, om medlemslandene administrerer budgettets støtteordninger korrekt.

Kommissionens opbygning

Kommissionen består dels af kommissærer og deres kabinetter og dels af generaldirektorerne og en række særtjenester.

JUNCKER-KOMMISSIONEN

Den nye formand for Kommissionen, Jean-Claude Juncker, har introduceret en række nye tiltag i forbindelse med udnævnelsen af den nye Kommission. Han har udnævnt seks næstformænd, der som noget nyt er ansvarlige for koordineringen af forskellige politiske områder med en række kommissærer tilknyttet. Han har desuden valgt en 1. næstformand, der skal fungere som hans højre hånd og bl.a. have ansvaret for samarbejdet med de nationale parlamenter. Af øvrige nyskabelser kan det fremhæves, at finansielle tjenesteydelser, der tidligere har ligget under det indre marked, får sin egen kommissær, mens klima og energi slås sammen.

2014 er første gang, hvor formanden for Kommissionen er blevet valgt blandt kandidater udpeget af Europa-Parlamentet. Da der i Lissabontraktaten står, at udnævnelsen af Kommissionen skal tage hensyn til resultatet af Europa-Parlamentsvalget, besluttede de politiske grupper i Parlamentet at stille med hver deres kandidat til posten som formand for Kommissionen. Jean-Claude Juncker var kandidat fra den største gruppe i Parlamentet, Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (EPP), som består af konservative og kristelige demokrater.

FORMÆND FOR KOMMISSIONEN

SIDEN 1985

Formand	Tidsperiode
Jacques Delors <i>Frankrig</i>	1985-1995
Jacques Santer <i>Luxembourg</i>	1995-1999
Manuel Marín <i>Spanien</i>	1999
Romano Prodi <i>Italien</i>	1999-2004
José Manuel Barroso <i>Portugal</i>	2004-2014
Jean-Claude Juncker <i>Luxembourg</i>	2014-

... VIDSTE DU?

At Santer-Kommissionen i 1999 gik af før tiden efter pres fra Europa-Parlamentet og en rapport udarbejdet af en uafhængig ekspertgruppe på grund af beskyldninger om svig, forsømmelser og nepotisme.

DANSKE KOMMISSÆRER

Kommissær	Parti	Tidsperiode	Ansvarsområde
Finn Olav Gundelach	Uafhængig	1973-1981	Landbrug, næstformand
Poul Dalsager	Socialdemokraterne	1981-1985	Landbrug
Henning Christophersen	Venstre	1985-1995	EU-budget, næstformand
Ritt Bjerregaard	Socialdemokraterne	1995-1999	Miljø
Poul Nielson	Socialdemokraterne	1999-2004	Udvikling og humanitær bistand
Mariann Fischer Boel	Venstre	2004-2009	Landbrug
Connie Hedegaard	Konservative	2009-2014	Klimainsats
Margrethe Vestager	Radikale Venstre	2014-	Konkurrence

Kommissærerne

Kommissionen består af 28 kommissærer – én fra hvert medlemsland. Kommissærerne udgør den politiske ledelse og har individuelle ansvarsområder, lidt ligesom i en national regering. Medlemslandene udpeger kommissærerne for fem år ad gangen umiddelbart efter hvert Europa-Parlamentsvalg.

Selvom kommissærerne er udpeget af medlemslandene, er de ikke repræsentanter for medlemslandene. Ifølge traktaten er de forpligtet til at »udføre deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Fællesskabets almene interesse«, og de må ikke »søge eller modtage instruktioner fra nogen regering«.

Kommissionen fungerer som et kollegium. Det indebærer blandt andet, at kommissærerne er kollektivt ansvarlige for de truffede beslutninger.

Normalt mødes Kommissionen en gang om ugen, hvor den træffer beslutninger med simpelt flertal, men målet er, at kommissærerne skal være enige.

Kommissærernes kabinetter

Hver kommissær har et såkaldt »kabinet«. Kabinetterne består af kommissærernes personlige rådgivere. De skal fungere som kommissærens øjne og ører og informere og rådgive kommissæren i det daglige arbejde.

Kabinetterne spiller en vigtig rolle i forbindelse med forberedelse af lovforslag. Det er cheferne for kabinetterne, som forbereder kommissærernes ugentlige møder. Kabinetcheferne foretager også de indledende forhandlinger mellem de forskellige kommissærer og prøver at opnå enighed om punkterne på dagsordenen, før selve Kommissionen mødes.

Generaldirektorater

Kommissionen er opdelt i en række generaldirektorater med ansvar for et særligt politikområde.

Generaldirektoraterne har også et antal mindre direktorater under sig afhængigt af fagområdet og arbejdsbyrden. Det er embedsmænd og eksperter, som arbejder i generaldirektoraterne og de underordnede direktorater.

Den nuværende danske kommissær, Margrethe Vestager, er for eksempel den politiske leder for Generaldirektoratet for Konkurrence.

Kommissionen har også 13 særtjenester. Det er eksempelvis den juridiske tjeneste, der fungerer som Kommissionens juridiske vagthund og skal godkende alle Kommissionens forslag til retsakter. Derudover er der særtjenester for personale, oversættelse, revision, statistik med flere.

Kontrol med Kommissionen

Kommissionen har vidtstrakte beføjelser og arbejder uafhængigt af de øvrige EU-institutioner og medlemslandene. Kommissionen er dog underlagt flere forskellige former for kontrol.

Europa-Parlamentet står for den politiske kontrol. Det betyder, at Parlamentet kan afsætte Kommissionen ved et mistillidsvotum med kvalificeret flertal. Når der udnævnes en ny Kommission, skal Europa-Parlamentet godkende den, før den kan træde til.

EU-Domstolen er ansvarlig for den juridiske kontrol med Kommissionen. Det betyder, at Domstolen holder øje med, at Kommissionen handler i overensstemmelse med traktaten.

Desuden er Kommissionen underlagt økonomisk kontrol fra Revisionsretten. Efter nordisk forbillede har EU også en ombudsmand, som blandt andet kontrollerer Kommissionens forvaltning af EU's regler.

Mere information - www.eu-oplysningen.dk

Hvis du vil vide mere, kan du finde flere informationer om Kommissionen på EU-Oplysningens hjemmeside. Her finder du bl.a. en oversigt over alle kommissærerne og deres ansvarsområder.

